

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı: 8531
Tarih: 22-09-2020

33416

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Sayın Zehra Zümrüt Selçuk tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Züleyha GÜLÜM
İstanbul Milletvekili

TÜİK Şubat 2020 verilerine göre işsiz kadın sayısı 1 milyon 773 bindir. 2017 yılında yüzde 13,4 (1 milyon 383 bin kişi) olan kadın işsizliği oranı, 2019 yılında yüzde 16,6'ya (1 milyon 755 bin kişi) yükseldi. Ekonomik göstergeler işsizlikten en çok genç kadınların etkilendiğini göstermektedir. Her 10 genç kadından yalnızca ikisi çalışabilmektedir. Genç kadın işsizliği tarımda yüzde 30,3'e kentte yüzde 36'ya ulaşmıştır.

Kapitalizmin yarattığı sınıfsal eşitsizliklerin patriyarkanın yarattığı cinsiyet eşitsizliği ile iç içe geçmesi, işgücüne katılabilme olanağı bulabilmiş kadınlar için bile düşük ücret, kayıt dışı ve güvencesiz iş anlamına gelmektedir. Yapılan araştırmalarda kadınların küçük marjla yevmiyeli çalışmada önde olduğu görülürken, ücretsiz aile işçiliğinin de daha çok kadınlar arasında yaygınlığı dikkat çekmektedir. Erkeklerde bu oran yüzde 2, kadınlarda ise yüzde 31 civarındadır.

Cinsiyetçi sömürü rejiminin neden olduğu bu sorunların salgınla derinleştiği; kadın yoksulluğu ve işsizliğinin yanı sıra kadınların ev içi bakım yükünün arttığı bilinmektedir.

Cinsiyet Eşitliği İzleme Derneği'nin (CEİD) İstihdamda Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Haritalama ve İzleme Çalışmasına göre 2016-2019 yılları arasında istihdama yeni katılan kadınların (612 bin) dörtte üçü (439 bin) bu süreçte işsiz kalmıştır. Benzer bir şekilde Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu Araştırma Merkezi'nin (DİSK-AR) Haziran ayında yayınladığı raporda, kadınların salgın dönemindeki işsizlik ve istihdam kaybından daha fazla etkilendiği belirtilmektedir. Bu dönemde geniş tanımlı kadın işsizlik oranı yüzde 45,3'e ulaşmıştır.

Bu bağlamda;

1. Covid-19 krizinin kadın istihdamı üzerindeki etkileri ve salgınla mücadele kapsamında geliştirilen politikalar toplumsal cinsiyet boyutuyla değerlendirilmekte midir?
2. Kayıt dışı çalışma biçimleri; İşsizlik Fonu veya Kısa Çalışma Ödeneği kapsamının da dışında tutulduğundan mevsimlik tarım işçilerinden ev işçilerine dek birçok kesim neredeyse hiçbir geliri olmadan açlıkla karşı karşıya bırakılmıştır. Bu bakımdan, salgınla iş ve gelir kaybına uğrayan kadınlar için özel önlemler geliştirilecek midir?
3. Çalışma ve yaşam koşulları açısından salgından en ağır etkilenen ve güvencesizler arasında olan düzenli veya düzensiz göçmen kadın işçilere yönelik ekonomik ve sosyal destek sağlanması planlanmakta mıdır?
4. Kadınların; salgına karşı alınan parasal önlemlerden, mali teşvik paketlerinden ve ek sosyal yardım düzenlemelerinden ne ölçüde yararlandıklarına ilişkin istatistiki bir çalışma var mıdır? Yapılması düşünülmekte midir?
5. Türkiye genelinde son bir yılda işsizlik maaşı başvuru sayısı kaçtır? Bunun ay, il ve cinsiyet bazında dağılımı nedir?
6. Özel Politika Gerektiren Grupların İstihdamının Artırılması ile ilgili 2017-2019 Eylem Planlarında; kadınların işgücüne katılma oranı ve istihdamının artırılması, kayıt dışı istihdam ile mücadele, genç kadın işsizliğin azaltılması, işgücü piyasalarında ayrımcı uygulamaların önüne geçilmesine ilişkin tedbirler alınmıştır. Bu politika ekseninde uygulanan tedbirler hangileridir?
7. Türkiye'nin en önemli sorunlarından biri olan işsizlik sorunu, pandemi ile vahim bir hal almıştır. Kadın yoksulluğu ve işsizliğini önlemek amacıyla ne tür tedbirler alınmaktadır?
8. Uluslararası Çalışma Örgütü (İLO), Covid-19 salgının yarattığı istihdam kaybını ölçmek amacıyla eş değer tam zamanlı iş kaybı yöntemini kullanarak geniş tanımlı işsizlik verilerini hesaplama yöntemi geliştirmiştir. Mevcut verilerin bu yöntemle revize edilmesi amacıyla bir talimatınız olacak mıdır?